

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2007, miðvikudaginn 4. apríl, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Auður Inga Ingvarsdóttir, formaður, Grétar Grétarsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Íris Ösp Ingjaldsdóttir og Jóhann Tómas Sigurðsson.

Fyrir er tekið **mál nr. 7/2006**:

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnt sóknaraðili, annars vegar og fjármálafyrirtæki F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 6. mars 2006 með kvörtun A, dags. 24. febrúar s.á. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 10. mars 2006, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 30. mars 2006. Bréfið var sent lögmanni sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 5. apríl 2006, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi lögmanns sóknaraðila, dagsettu 21. apríl 2006.

Formaður nefndarinnar vék frá vegna vanhæfis og varaformaður hafði beðist lausnar en nokkuð dróst hjá Iðnaðar- og viðskiptaráðuneytinu að skipa nýjan varaformann. Því miður hefur dregist að kveða upp úrskurð í máli þessu.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 22. 12. 2006, 23. 2., 29. 3. og 4.4. 2007.

II.

Málsatvik.

Með lánssamningi þ. 29.9.2005 tók sóknaraðili lán hjá varnaraðila til 20 ára að upphæð kr. 80.000.000.- Í gr. 3.5 í lánssamningnum segir að lánið skuli bundið við vísitölu neysluverðs með grunnvísitölu í september 2005, 243,2 stig.

Með bréfi dags. 2. 11. 2005 sendi sóknaraðili varnaraðila athugasemdir við gr. 3.5 í lánssamningnum þar sem hann lýsir því að hann hafi undirritað samninginn í trausti þess að í samningi væri ekki tilgreind önnur vísitala en sú vísitala sem tilgreind var sem grunnvísitala, þ.e. væri vísitala septembermánaðar. Sóknaraðili segir ennfremur að í ljós hafi komið að grunnvísitala 243,2 stig sé vísitala ágústmánaðar og hafi verið gefin út þ. 11.8.2005 og vísar í því sambandi til tilkynningar Kauphallar Íslands og að vísitala septembermánaðar sé skv. tilkynningu Kauphallar Íslands dags. 12.9.2005, 246,9 stig. Í lok athugasemdanna er þess krafist að grunnvísitölu lánssamningsins verði breytt á þann hátt að hún verði 246,9 stig í stað 243,2 stig.

Þann 15. nóvember 2005 sendi lögmaður sóknaraðila varnaraðila bréf þar sem hann ítrekar kröfu sóknaraðila. Með bréfi dags. 23. 11. 2005 hafnaði varnaraðili kröfu sóknaraðila.

Málinu var skotið til úrskurðarnefndar með bréfi dags. 24. febrúar 2006.

III.

Umkvörtunarefni.

Samkvæmt sóknaraðila snýst ágreiningur í máli þessu um það hvaða vísitölu beri að leggja til grundvallar í lánasamningi milli málsaðila. Sóknaraðili heldur því fram að miða eigi við vísitöluna 246,9 stig en ekki 243,2 stig, þ.e. vísitölu neysluverðs með grunnvísitölu í september 2005, eins og fram komi í grein 3.5 í lánasamningnum.

Sóknaraðili krefst þess að grunnvísitölu lánsamnings milli málsaðila verði breytt og miðað verði við vísitöluna 246,9 stig en ekki 243,2 stig eins og varnaraðili geri. Þess er jafnframt krafist að sóknaraðila verði gert að greiða málsskotsgjald sóknaraðila vegna kvörtunar þessarar.

Af hálfu sóknaraðila er á því byggt að sóknaraðili hafi treyst því orðalagi samningsins að grunnvísitala lánsins væri vísitala neysluverðs í september 2005.

Sóknaraðili byggir á því að ekki sé hægt að gera þær kröfur til viðskiptamanna bankastofnana að þeir geri sér grein fyrir því að vísitala sú sem notuð sé til verðtryggingar lánum í tilteknum mánuði sé önnur en sú vísitala sem tilgreind er sem neysluvísitala sama mánaðar. Hins vegar verði að gera þær kröfur til fjármálafyrirtækja sem hafa sérfræðinga í vinnu að þeir tryggi að orðalag samninga sé svo skýrt að ekki sé tilefni til vafa. Þegar það farist fyrir beri að skýra vafa viðskiptamanni í hag.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili hafnar kröfu sóknaraðila um að breyta eigi grunnvísitölu skv. grein 3.5 í lánasamningi milli málsaðila og gerir þá kröfu að efni hans standi óhaggað. Einnig hafnar varnaraðili kröfu um að greiða málsskotsgjald vegna kvörtunar sóknaraðila.

Varnaraðili byggir á því að grundvöllur varnaraðila til að verðtryggja útlán sín byggji á VI. kafla laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu. Í 14. gr. laganna segi m.a. að vísitala sem reiknuð er og birt í tilteknum mánuði gildi um verðtryggingu sparifjár og lánsfjár næsta mánuð á eftir. Í greinargerð með ákvæðinu segi m.a. *“Samkvæmt ákvæðinu gildir t.d. vísitala neysluverðs sem reiknuð er og birt í júlí vegna verðtryggingar í ágúst.”*

Varnaraðili byggir á því að þetta lagaákvæði veiti honum heimild til þess að hafa vísitöluna 243,2 stig í lánasamningi sínum við sóknaraðila.

Varnaraðili byggir auk þess á því að allir lánasamningar bankans séu byggðir á þessari lagareglu og sé framkvæmdin sú sama í öllum lánasamningum, þ.e. að vísitala samningsins er vísitala sem birt var í mánuðinum á undan. Allir bankar fari eftir þessari lagaheimild við verðtryggingu útlána sinna og framkvæmdin sé sú sama hjá þeim öllum.

Varnaraðili byggir ennfreður á því að Hagstofa Íslands birti vísitölur, þar komi fram að vísitala neysluverðs til verðtryggingar þ.e. sú vísitala sem notuð var í lánsamningi málsaðila er 243,2 stig í september og vísar í framlögð gögn.

Af hálfu varnaraðila er því haldið fram að sú vísitala sem sóknaraðili heldur fram að eigi að standa í samningnum 246,9 stig gildi í október og þar sem segi í samningnum að lánið sé bundið vísitölu neysluverðs með grunnvísitölu í september 2005 sé ljóst að það sé ekki rétta vísitalan.

V.**Niðurstaða.**

Aðilar eru sammála um að ágreiningur í máli þessu snýst um það hvaða vísitölu beri að leggja til grundvallar í lánasamningi milli aðila. Ágreiningurinn snýst jafnframt um það hvort orðalag í gr. 3.5 í lánsamningi málsaðila hafi verið nægilega skýrt til þess að sóknaraðili gæti gert sér grein fyrir því að lán sem tekið var í september 2005 skuli miðað við neysluvísitölu sem birt var mánuðinum á undan.

Það er óumdeilt að 14. gr. vaxtalaga nr. 38/2001 veitir heimild til þess að verðtryggja lánsfé enda sé grundvöllur verðtryggingarinnar vísitala neysluverðs sem Hagstofan reiknar út samkvæmt lögum sem um vísitöluna gilda og birtir mánaðarlega í Lögbirtingarblaði. Vísitala sem reiknuð er og birt í tilteknum mánuði gildir um verðtryggingu lánsfjár næsta mánuð á eftir.

Ágreiningslaust er að lán samkvæmt lánsamningnum var verðtryggt og að lánið kom til útborgunar í september 2005. Samkvæmt framangreindu lagaákvæði er það því sú vísitala sem Hagstofan birtir í ágúst 2005, þ.e. 243,2 stig, sem myndar grunnvísitölu við útreikning verðtryggðra lána sem koma til útborgunar í september, nema um annað sé samið.

Niðurstaða málsins ræðst því af því hvort orðalag samningsákvæðisins er nægilega skýrt og hvort samið hafi verið á annan veg en mælt er fyrir um í 14. gr. vaxtalaga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu. Við skýringu á samningsákvæðinu ber auk orðalagsins að líta til þess hver er almenn viðskiptavenja í samningum af þessu tagi.

Ekkert í gögnum málsins bendir til þess að samningsaðilar hafi ætlað að víkja frá framangreindu lagaákvæði í samningi þessum og ákvæði gr. 3.5 í lánsamningnum er í samræmi við það sem tíðkast á fjármálamarkaði.

Með vísan til alls framangreinds og þess að sóknaraðila mátti vera ljóst af orðalagi ákvæðisins að lánið var verðtryggt og að varnaraðila var heimilt lögum samkvæmt að miða verðtryggingu við vísitölu neysluverðs mánuðinum á undan og að grunnvísitala lánasamningsins er sérstaklega tilgreind og feitiletruð í samningnum er kröfu sóknaraðila um að miðað verði við vísitölu 246,9 stig hafnað.

Kröfu sóknaraðila um að varnaraðili greiði málsskotsgjald sóknaraðila er hafnað með vísan til 3.mgr. 15. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Úrskurðarorð:

Kröfum sóknaraðila M, á hendur varnaraðila fjármálafyrirtækinu F, er hafnað.

Reykjavík, 4. apríl 2007

Auður Inga Ingvarsdóttir

Grétar Grétarsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Íris Ösp Ingjaldsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson